

Poput neoliberalnih ekonomista 20. stoljeća, predstavnici domaćeg ICT sektora zavapili su u proljeće 2018. godine na Forumu ICT-društvo da se država samo makne s puta, da im prestane saplirati noge – i sve će biti dobro. U daljnjim raspravama ipak se pokazalo da je ta želja više plod nagomilanih frustracija nego realan zahtjev te da je za stvaranje ICT-društva nužna aktivna uloga države. Za početak, složili su se sudionici, potrebno je izgraditi nacionalnu viziju razvoja. Država, dakle, drži ključ u svojim rukama, a svi dionici ponudili su pomoć u definiranju smjera razvoja, određivanju prioriteta i načina njihova ostvarenja. Zaključci i preporuke Foruma mogu poslužiti kao smjernice za ubrzanje razvoja te kao orijentir za postizanje širokog konsenzusa o poželjnom smjeru razvoja društva na krilima informacijsko-komunikacijskih tehnologija.

Koncepcija Foruma

1. Forum ICT-društvo okupio je oko 120 sudionika, koji su kroz četiri panel rasprave i tri izlaganja ponudili rješenja za stvaranje povoljne poduzetničke klime, reformu obrazovnog sustava te poboljšanje strateškog i zakonodavnog okvira za ulaganje i razvoj ICT sektora. Pokrenuta je stručna rasprava o mogućnostima koje nudi ICT za zaustavljanje iseljavanja mladih iz Slavonije i Hrvatske. Osim 18 panelista, troje moderatora i troje izlagača, značajan doprinos konferenciji, njenim zaključcima i preporukama dali su i ostali sudionici, koji su se priključili raspravi pitanjima i komentarima.

Zaključci

1. Država treba izdvajati manje novca za kupovinu socijalnog mira, a više za ubrzanje lokalnog razvoja, privlačenje, zadržavanje i poticanje talenata
2. Stvaranje novih radnih mjesta najbolja je demografska politika, a to se može postići uz poticanje inovacija, stvaranje globalno zanimljivih projekata, poreznim poticajima, uklanjanjem barijera poslovanju te aktivnom imigracijskom politikom
3. Najveći izazov razvoju ICT-društva je poboljšanje obrazovnog sustava, kako bi mogli stvoriti dovoljan broj domaćih ICT stručnjaka; poboljšati okruženje za privlačenje stranih studenata i visokokvalificiranih inozemnih radnika, uz istovremeno rasterećenje poslovanja od strane države i kvalitetne poticaje poslovanju na lokalnoj razini
4. Dijalogom s ključnim dionicima država treba ubrzano uklanjati administrativne barijere, mijenjati programe i pristup kako bi se u narednom razdoblju povuklo značajno više EU sredstava za ICT sektor

Preporuke

1. Poboljšati kvalitetu nižih razina obrazovanja
2. Bolje povezati ICT sektor s drugim sektorima
3. Ubrzati decentralizaciju države
4. Pojednostavniti procedure i regulaciju

5. Ulaganjem u lokalnu infrastrukturu privući strane kvalificirane radnike
6. Osigurati bolji financijski okvir lokalnim jedinicama
7. Poticati otvaranje ICT hubova diljem zemlje i njihovo umrežavanje
8. Evaluirati ukupni sustav elektronskih usluga, kako bi se donijele kvalitetne odluke o najboljim načinima njihova poboljšanja
9. Razvijati poduzetničku kulturu, a već u vrtićima sustavno razbijati otpor prema pokušajima i strah od neuspjeha
10. Sustavno poticati fleksibilnost u učenju i poslovanju te cjeloživotno učenje
11. Povećati izdvajanja za istraživanje i razvoj
12. Financijski poticati tvrtke na suradnju s fakultetima
13. Poticati fakultete na suradnju s tvrtkama tako što će se nastavnicima kvantitativno vrednovati nastavne i mentorske aktivnosti provedene u izravnoj suradnji s tvrtkama
14. Razvijati i brendirati Hrvatsku kao poželjnu investicijsku destinaciju
15. Povećati kapacitet visokoobrazovnih institucija za stvaranje ICT stručnjaka
16. Strateški pozicionirati i brendirati Hrvatsku kao zemlju u koju je poželjno doći studirati, kako bi privukli što više mladih iz drugih zemalja
17. Hitno smanjiti namete na poslovanje, a posebno na plaće
18. Drastično smanjiti birokratske prepreke poslovanju
19. Povećati znanja i kapacitete lokalnih vlasti za osmišljavanje projekata i programa, stvaranje povoljnog okruženja i privlačenje ulaganja
20. Prekvalificirati dio starijih radnika sukladno potrebama ICT sektora
21. Smanjiti birokratske prepreke i pojednostavniti procedure pri povlačenju EU sredstava
22. Konzultirati sve ključne dionike pri izmjenama EU operativnih programa
23. Odustati od kriterija bodovanja prema nerazvijenosti regionalnih/lokalnih samouprava na IRI (istraživanje, razvoj i inovacije) projektima jer to za takve projekte nije primjenjivo
24. Preraspodijeliti EU sredstva od onih koji ih ne mogu potrošiti ka onima koji imaju kvalitetne programe, što najčešće znači - iz javnog u privatni sektor